

به مناسبت 23 مهر ماه روز ملی مباره با بیماری سل

در حال حاضر در بین بیماریهای میکروبی در تمام دنیا بیماری سل یکی از شایعترین عوامل کشنده بزرگسالان است حتی از ایدز رعب انگیز تر است زیرا از طریق تنفسی منتقل می شود. تاکنون یک سوم جمعیت جهان (2 میلیارد نفر) با میکروب سل آلوده شده اند و سالانه نه میلیون مورد جدید سل بروز می کند که به موارد قبلی اضافه می شود در حال حاضر بیش از 12 میلیون نفر به بیماری سل مبتلا هستند.

- در هر ثانیه یک نفر به باسیل سل آلوده می شود.
- در هر 4 ثانیه یک نفر به بیماری سل مبتلا می شود.
- در هر 10 ثانیه یک نفر در اثر ابتلا به سل می میرد.

سل یک بیماری عفونی است که در اثر باکتری مایکوباکتریوم سلی (توبرکلوزیس) ایجاد می شود. سل میتواند تقریباً تمام اعضای بدن را مبتلا می سازد ولی شایعترین شکل بیماری سل ریوی است (80٪) راه انتقال عفونت تقریباً همیشه از راه تنفسی است. اشکال بیماری سل دو نوع است:

1- سل ریوی: در صورتی که سل ریه را درگیر کند به آن سل ریوی اطلاق می شود.

2- سل خارج ریوی: ابتلا سایر اعضای بدن به سل را سل خارج ریوی گویند.

شایعترین علامت ابتلاء به سل ریوی سرفه پایدار بیش از دوهفته با خلط یا بدون خلط است. علایم مشترک همراه با بیماری سل عبارتند از:

- کاهش اشتها - کاهش وزن - بی حالی - عرق شبانه - خستگی زودرس - ضعف عمومی - درد مفاصل
 - تورم غدد لنفاوی - تب خفیف
- سابقه تماس با بیمار مبتلا به سل شک به سل را بیشتر می کند. عوامل زیر خطر ابتلاء به سل را افزایش می دهد:

- دیابت - سوء تغذیه - ابتلا به HIV - دریافت کنندگان داروهای تضعیف کننده سیستم ایمنی (کورتن ، شیمی درمانی ، داروی ضد رد پیوند و...) - انجام جراحی سنگین (گاسترکتومی و ..) - سابقه مسافرت به کشور افغانستان - سابقه تماس با بیمار سلی در 5-10 سال قبل - بیماری کلیوی - مصرف دخانیات (سیگار ، قلیان) - سابقه زندان - افزایش سن - سابقه بیماری سل در فرد

راههای انتقال بیماری سل:

مهمترین راه انتقال بیماری سل از راه تنفسی است عامل این بیماری همراه با قطرات تنفسی در حین سرفه و عطسه و حتی صحبت کردن وارد هوا می شود و از راه تنفسی به افراد دیگر منتقل می شود. این میکروب در فضای بسته اتاق برای مدت طولانی در هوا باقی می ماند و دیگران را آلوده میکند. افراد در تماس با بیمار مبتلا به سل ریوی بیشترین خطر مبتلا شدن به سل را دارند. اما پس از تشخیص بیماری در صورتی که بیمار داروی خود را به صورت مرتب و صحیح مصرف نماید پس از 14 روز خطر سرایت بیماری به تقریباً به صفر میرسد..

تشخیص بیماری سل:

مهمترین راه تشخیص بیماری سل انجام آزمایش خلط سینه (اسمیر خلط) می باشد که باید سه نمونه در عرض 2-3 روز از فرد گرفته شود و به آزمایشگاه ارسال شود و در صورت تایید بیماری فرد تحت درمان قرار گرفته و خانواده وی نیز از نظر بیماری بررسی می شوند. درمان بیماری سل شش ماه طول می کشد. مصرف صحیح دارو و تغذیه مناسب در طول درمان نقش به سزایی در بهبود حال بیمار دارد

لازم به ذکر است که مشاوره و آزمایشات تشخیص بیماری سل در کلیه مراکز بهداشتی درمانی به صورت رایگان انجام می شود ضمناً داروهای بیمار نیز به صورت رایگان در اختیار وی قرار می گیرد

همشهریان گرامی:

آیا می دانید سل اگر درمان نشود می تواند سالانه 12-15 نفر را آلوده کند و بیشترین افراد در معرض خطر خانواده وی می باشند پس اگر خود یا هر یک از اعضای خانواده علایم مشکوک به سل را دارید (سرفه بیش از دو هفته - کاهش وزن - تب خفیف - عرق شبانه - بی اشتها و...) همین امروز به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه کنید.

گروه تخصصی پیشگیری و مبارزه با بیماریها مرکز بهداشت استان